

ยุทธศาสตร์การวิจัยงานส่งเสริมการเกษตร

พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗

กรมส่งเสริมการเกษตร

พ.ศ. ๒๕๕๕

คำนำ

การศึกษา วิจัย เป็นพันธกิจสำคัญของงานส่งเสริมการเกษตร ในการพัฒนางาน ความรู้ และการจัดการงานส่งเสริมการเกษตร ตามภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย และบูรณาการ การทำงานกับทุกภาคส่วน เพื่อขยายฐานการจัดการความรู้การเกษตร ส่งผลให้ให้เกษตรกร สามารถพัฒนามาตรฐานความเป็นอยู่ที่ดีมีสุขและยั่งยืน

กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบการพัฒนางาน วิจัยด้านส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยงานส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ภายในกรมส่งเสริมการเกษตร โดยนำเสนอกระบวนการ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) นโยบายทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ และแผนกลยุทธ์ตาม ยุทธศาสตร์กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ.๒๕๕๒ - ๒๕๕๔ เพื่อมุ่งเน้นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ งานวิจัยตามภารกิจตามขอบเขตความรับผิดชอบ และขับเคลื่อนให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ ตามยุทธศาสตร์ของงานส่งเสริมการเกษตร โดยมียุทธศาสตร์การวิจัยงานส่งเสริมการเกษตร ฉบับนี้ ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานวิจัยของงานส่งเสริมการเกษตร ตั้งแต่ ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ นำไปสู่การจัดการความรู้ขององค์กร ตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา พร้อมการประเมิน และขยายผลสู่การปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

กรมส่งเสริมการเกษตร

สิงหาคม ๒๕๕๔

สารบัญ

สาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) (ฉบับร่าง).....	๐๑
วิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางของ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙).....	๐๔
ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙).....	๐๘
แนวทางการบริหารจัดการแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ สู่การปฏิบัติ.....	๒๕
ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๙).....	๒๘
สถานการณ์ภาคการเกษตรและแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัย งานส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙.....	๔๑
วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การวิจัยของกรมส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙.....	๔๕
แนวทางการบริหารจัดการยุทธศาสตร์การวิจัยงานส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ สู่การปฏิบัติ.....	๕๔
บรรณานุกรม.....	๕๖
ภาคผนวก	

ส่วนที่ ๑

สาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑
(พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) (ฉบับร่าง)

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑
(พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

แนวทางการบริหารจัดการแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ สู่การปฏิบัติ

สาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) (ฉบับร่าง)

ผลการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ พบว่าสังคมไทยได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้อย่างกว้างขวางในทุกภาคส่วน เมื่อเปรียบเทียบกับดัชนีวัดความอยู่เย็นเป็นสุขของคนไทยในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ มีค่าอยู่ระหว่างร้อยละ ๖๖ – ๖๗ และสูงกว่าการวัดในปี ๒๕๔๙ (ปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙) ซึ่งวัดได้ร้อยละ ๖๕ แสดงว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง การมีงานทำ ความเข้มแข็งของชุมชน และความอบอุ่นของครอบครัว ส่งผลต่อความอยู่เย็นเป็นสุข ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรคสำคัญ ได้แก่ ความสมานฉันท์ในสังคม สภาพแวดล้อม และระบบนิเวศขาดความสมดุล รวมถึงสุขภาวะของคนไทยในด้านคุณภาพการศึกษา

การประเมินสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งโอกาสที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ ขณะที่ต้องคำนึงถึงภัยคุกคามและจุดแข็งที่ใช้ผลักดันการพัฒนาให้ก้าวหน้า รวมทั้งแก้จุดอ่อนที่มีอยู่ไม่ให้เป็นอุปสรรคการดำเนินงาน แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ประเทศไทยยังต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศรวม ๕ ประเด็น ได้แก่ ๑) การปรับเปลี่ยนกฎระเบียบในการบริหารจัดการเศรษฐกิจโลก ๒) การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลก ๓) การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก ๔) ความมั่นคงทางอาหารและพลังงานของโลก และ ๕) การก่อการร้ายสากลเป็นภัยคุกคามประชาคมโลก โดยประเด็นดังกล่าว จะเป็นโอกาสและอุปสรรค ความเสี่ยงและการสร้างภูมิคุ้มกันของประเทศ **มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงภายในประเทศ ๔ ส่วน คือ**

๑) การเปลี่ยนแปลงสถานะด้านเศรษฐกิจ ปัจจุบันแม้ว่าประเทศไทยยังคงมีอัตราการขยายตัว และเสถียรภาพทางเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ดี โดยการเชื่อมโยงเศรษฐกิจของประเทศกับเศรษฐกิจต่างประเทศทำให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยเฉพาะกิจกรรมทางการค้าและการลงทุน โดยการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศยังคงมีบทบาทสำคัญต่อการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจไทย แต่ระบบเศรษฐกิจของไทยมีความอ่อนแอและต้องแก้ไขทางด้านปัจจัยสนับสนุนในส่วนของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คุณภาพการบริการของโครงสร้างพื้นฐาน กฎหมาย กฎ และระเบียบทางเศรษฐกิจที่ไม่เอื้อต่อการจัดระบบการแข่งขันที่เป็นธรรมและเหมาะสมกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ

๒) การเปลี่ยนแปลงสถานะด้านสังคม เนื่องจากประเทศไทยมีโครงสร้างประชากรที่วัยสูงอายุเพิ่มขึ้น ขณะที่วัยเด็กและวัยแรงงานลดลง และยังมีปัญหาด้านคุณภาพการศึกษาและสติปัญญาของเด็ก ประกอบกับยังมีกลุ่มผู้ด้อยโอกาสที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการทางสังคมได้อย่างทั่วถึง คนไทยจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคมและระบบธรรมาภิบาลมากขึ้น

๓) การเปลี่ยนแปลงสถานะด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แม้ว่าประเทศไทยมีความมั่นคงด้านอาหาร แต่ก็ต้องเผชิญความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและความต้องการพืชพลังงาน ตลอดจนความขัดแย้งทางนโยบายในการบูรณาการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาเศรษฐกิจ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงเป็นประเด็นสำคัญต่อความมั่นคงด้านอาหาร และการผลิตพืชพลังงาน

๔) การเปลี่ยนแปลงด้านการบริหารจัดการการพัฒนาประเทศ ขณะที่ประสิทธิภาพภาครัฐมีการเปลี่ยนแปลงในภาพรวมที่ดีขึ้น แต่ความขัดแย้งทางการเมืองและความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังดำรงอยู่ และส่งผลต่อเศรษฐกิจ การดำรงชีวิตของประชาชน ความเชื่อมั่นของนานาชาติ ตลอดจนความสงบสุขที่ลดลง ประเทศไทยต้องปรับปรุงกลยุทธ์การกระจายอำนาจ และแบ่งบทบาทหน้าที่ รวมทั้งการถ่ายโอนภารกิจ ระหว่างราชการส่วนกลางกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ชัดเจน

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙)

แผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๑ มุ่งพัฒนาภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และขับเคลื่อนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกระดับ ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ให้ความสำคัญกับการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม พัฒนาประเทศ สู่ความสมดุลในทุกมิติ อย่างบูรณาการ และเป็นองค์รวม และยึดวิสัยทัศน์ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ดังนี้ **“คนไทยภาคภูมิใจในความ เป็นไทย มีมิตรไมตรีบนวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง ยึดมั่นในวัฒนธรรมประชาธิปไตย และหลักธรรมาภิบาล การบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่ทั่วถึง มีคุณภาพ สังคม มีความปลอดภัยและมั่นคง อยู่ในสภาวะ แวดล้อมที่ดี เกื้อกูลและเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ระบบการผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงด้าน อาหารและพลังงาน อยู่บนฐานทางเศรษฐกิจ ที่พึ่งตนเองและแข่งขันได้ในเวทีโลก สามารถอยู่ใน ประชาคมภูมิภาคและโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี”** การจัดทำแผนพัฒนาในระยะ ๕ ปี ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ระยะยาวดังกล่าว จำเป็นต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในช่วงระยะ ๕ ปี แผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๑ จึงประกอบด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก ตลอดจนตัวชี้วัด ดังนี้

วิสัยทัศน์

“สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง”

พันธกิจ

๑) สร้างสังคมเป็นธรรมและเป็นสังคมที่มีคุณภาพ ทุกคนมีความมั่นคงในชีวิต ได้รับการคุ้มครองทางสังคมที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรและกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค ทุกภาคส่วนได้รับการเสริมพลังให้สามารถมีส่วนร่วม ในกระบวนการพัฒนา ภายใต้ระบบบริหารจัดการภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม

๒) พัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีคุณธรรม เรียนรู้ตลอดชีวิต มีทักษะและ การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย สถาบันทางสังคมและชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง สามารถปรับตัวรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง

๓) พัฒนาระบบการผลิตและบริการให้เข้มแข็งและมีคุณภาพบนฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และภูมิปัญญา สร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน ปรับโครงสร้างการผลิตและการบริโภค ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม

๔) สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สนับสนุน การมีส่วนร่วมของชุมชน รวมทั้งสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อเสริมสร้างสังคมที่เป็นธรรมและเป็นสังคมสงบสันติสุข
- ๒) เพื่อพัฒนาคนไทยทุกกลุ่มวัยอย่างเป็นองค์รวมทั้งทางกาย ใจ สติปัญญา อารมณ์ คุณธรรม จริยธรรม และสถาบันทางสังคมมีบทบาทหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ
- ๓) เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ คุณภาพและยั่งยืน เป็นผู้นำการผลิตสินค้าและบริการบนฐานปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ในภูมิภาคอาเซียน มีความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมนำไปสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ
- ๔) เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เพียงพอต่อการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ และเป็นฐานที่มั่นคงของการพัฒนาประเทศ

เป้าหมายหลัก

- ๑) ความอยู่เย็นเป็นสุขและความสงบสุขของสังคมไทยเพิ่มขึ้น ความเหลื่อมล้ำในสังคมลดลง และภาพลักษณ์การคอร์รัปชันดีขึ้น
- ๒) คนไทยมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีสุขภาพที่ดีขึ้น และสถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งมากขึ้น
- ๓) เศรษฐกิจเติบโตในอัตราที่เหมาะสมตามศักยภาพของประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อ GDP ให้มีสัดส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔๐ และลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๔) คุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เพิ่มประสิทธิภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งเพิ่มพื้นที่ป่าไม้เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ

ตัวชี้วัด

๑) ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข ดัชนีความสงบสุข สัดส่วนรายได้ระหว่าง กลุ่มประชากรที่มีรายได้สูงสุดร้อยละ ๑๐ กับกลุ่มที่มีรายได้ต่ำร้อยละ ๑๐ สัดส่วนแรงงาน นอกกระบบที่สามารถเข้าถึง การคุ้มครองทางสังคม คดีความขัดแย้งกับเจ้าหน้าที่รัฐต่อ ๑๐,๐๐๐ กรณี คดีในศาลปกครอง ต่อ ๑๐,๐๐๐ กรณี และดัชนีภาพลักษณ์การทุจริตประพุดติมิชอบ ไม่ต่ำกว่า ๕.๐ คะแนน

๒) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย สัดส่วนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ จำนวนบุคลากร ด้านการวิจัยและพัฒนา อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ และดัชนีความอบอุ่นของครอบครัว

๓) อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อ ผลผลิตการผลิตรวม อันดับความสามารถ ในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อ GDP

๔) คุณภาพน้ำและอากาศอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศ และ สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙)

๑. ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม

เพื่อสร้างโอกาสการเข้าถึงปัจจัยการประกอบอาชีพอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งแหล่งทุน โครงสร้างพื้นฐาน และทักษะความรู้ที่จะเป็นฐานการประกอบอาชีพที่มั่นคง นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตให้ทุกคนในสังคมไทยมีความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี

แนวทางสำคัญ

๑.๑ สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้ทุกคนในสังคมไทยสามารถจัดการความเสี่ยงและสร้างโอกาสในชีวิตให้แก่ตนเอง โดยปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีฐานการพัฒนาที่ทั่วถึงและยั่งยืน ประกอบด้วย การส่งเสริมการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดความเป็นธรรม การพัฒนาการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาอาชีพและยกระดับคุณภาพชีวิต การส่งเสริมบทบาทของภาคธุรกิจเอกชนในการเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่คนในสังคมไทย

๑.๒ จัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิพึงมีพึงได้ เน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจกและสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในการพัฒนาประเทศ โดยพัฒนาช่องทางการเข้าถึงบริการสาธารณะอย่างทั่วถึง ประกอบด้วย การพัฒนาระบบสวัสดิการทางสังคม ระบบการเงินฐานราก และระบบการออม ตลอดจนเสริมสร้างเจตคติด้านความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย ปรับปรุงฐานข้อมูลที่สะท้อนคุณภาพบริการสาธารณะ และพัฒนาช่องทางการเผยแพร่เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคด้านบริการสาธารณะ

๑.๓ เสริมสร้างพลังให้ทุกภาคส่วนสามารถเพิ่มทางเลือกการใช้ชีวิต ในสังคมและสร้างการมีส่วนร่วมในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี โดยเสริมสร้างพลังทางสังคมให้ทุกคนสามารถแสดงออกทางความคิดอย่างสร้างสรรค์ สนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ส่งเสริมให้ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพลังร่วมในการพัฒนาสังคมไทย พร้อมทั้งพัฒนาช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติงานภาครัฐ การดำเนินโครงการขนาดใหญ่ การจัดสรรทรัพยากร และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบค่าใช้จ่ายภาครัฐ

๑.๔ เสริมสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคมให้แน่นแฟ้นเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน โดยสร้างค่านิยมใหม่ที่ยอมรับร่วมกันบนฐานของความไว้วางใจและเกื้อกูลกัน ในสังคม ส่งเสริมวัฒนธรรมการเมืองที่มีธรรมาภิบาลนำไปสู่การเป็นประชาธิปไตยที่ถูกต้องและเหมาะสม เสริมสร้างระบบบริหารราชการให้เข้มแข็งมีประสิทธิภาพ มีระบบถ่วงดุลอำนาจ การตรวจสอบที่เข้มงวดและรอบด้าน

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน เพื่อพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกกลุ่มวัยให้มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกวัฒนธรรมที่ดีงาม และรู้คุณค่าความเป็นไทย มีโอกาสและสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต ยกระดับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยให้ได้มาตรฐานสากล และเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย เสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มั่นคงและเอื้อต่อการพัฒนาคนอย่างสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

แนวทางสำคัญ

๒.๑ **ปรับโครงสร้างและการกระจายตัวประชากรให้เหมาะสม** โดยส่งเสริม คู่สมรสที่มีศักยภาพ และความพร้อมให้มีบุตรเพิ่มขึ้นและรักษาระดับอัตราเจริญพันธุ์ไม่ให้ต่ำกว่าระดับที่เป็นอยู่ปัจจุบัน สนับสนุนการกระจายตัวและส่งเสริมการตั้งถิ่นฐานของประชากรให้เหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพ โอกาส และทรัพยากรธรรมชาติของพื้นที่

๒.๒ **พัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง** โดยพัฒนาคุณภาพคนไทย ทุกช่วงวัย สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้สู่วัฒนธรรมการเกื้อกูล เสริมสร้างทักษะให้คนมีการเรียนรู้ ต่อเนื่องตลอดชีวิต การต่อยอดสู่นวัตกรรมความรู้ การฝึกฝนจนเกิดความคิดสร้างสรรค์ การเปิดใจกว้าง พร้อมรับทุกความคิดเห็น และการปลูกฝังจิตใจที่มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย ควบคู่กับการพัฒนาคนด้วยการเรียนรู้ในศาสตร์วิทยาการให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย

๒.๓ **ส่งเสริมการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพอย่างเป็นองค์รวม** โดยสร้างเสริมสุขภาพคนไทย ให้มีความสมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ โดยการพัฒนาความรู้และทักษะ ในการดูแลสุขภาพ ของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และลดปัจจัยเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมที่มีผล ต่อสุขภาพ รวมทั้งมุ่งสร้าง กระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบายสาธารณะที่เอื้อต่อสุขภาพ การใช้ประโยชน์จาก

ยาสมุนไพรเพื่อการป้องกันและการรักษาเบื้องต้น และการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อการส่งเสริมสุขภาพเชิงรุก และพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะระบบบริการขั้นพื้นฐาน ควบคู่กับการส่งเสริมการแพทย์ทางเลือก ตลอดจนการใช้มาตรการการเงินการคลังเพื่อสุขภาพที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๒.๔ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยกระตุ้นให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยการสร้างกระแสสังคมให้การเรียนรู้เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน ส่งเสริมการศึกษาทางเลือกที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สร้างปัจจัยสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ ควบคู่กับการส่งเสริมให้องค์กร กลุ่มบุคคล ชุมชน ประชาชน และสื่อทุกประเภทเป็นแหล่งเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์

๒.๕ เสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม โดยส่งเสริมและพัฒนาบทบาทสถาบันหลักทางสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาคนและสร้างค่านิยมให้คนไทยภาคภูมิใจในวัฒนธรรมไทย ความเข้มแข็ง และยอมรับความแตกต่างของความหลากหลายทางวัฒนธรรม ตลอดจนสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวัฒนธรรมร่วมกับประชาคมโลก โดยเฉพาะประชาคมอาเซียน เพื่อให้เกิดการไหลเวียนทางวัฒนธรรมในรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อส่งเสริมความเข้าใจระหว่างประชาชนในการเรียนรู้

๓. ยุทธศาสตร์ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน เพื่อให้ภาคเกษตรเป็นฐานการผลิตที่มั่นคงและเติบโตอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถผลิตสินค้าเกษตร อาหารและพลังงานที่มีมูลค่าเพิ่ม มีคุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของตลาดในระดับราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม พัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความมั่นคงในอาชีพและรายได้เกษตรกร สนับสนุนครัวเรือน และองค์กรเกษตรกร ชุมชนและเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

แนวทางสำคัญ

๓.๑ พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพื่อรักษา ป้องกัน และคุ้มครองพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการเกษตร ประกอบด้วย การสนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อย มีที่ดินเป็นของตนเองหรือมีสิทธิทำกินในที่ดิน การกระจายการถือครองที่ดินอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม โดยเร่งรัดให้มีการซื้อที่ดินจากเอกชนหรือบุคคลที่ถือครองจำนวนมากและไม่ใช้ประโยชน์ การเร่งรัดจัด ให้มีองค์กรและระบบบริหารจัดการที่ดินให้เป็นรูปธรรม รวมถึงการฟื้นฟูคุณภาพของทรัพยากรดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ การบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ และการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ ภาคเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในภาคเกษตร การฟื้นฟูและส่งเสริมวิถีชีวิต ที่สัมพันธ์กับ วัฒนธรรมทางการเกษตรในการสร้างความสมดุลและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทั้งดิน น้ำ และป่าไม้ อย่างยั่งยืน ซึ่งจะเป็นฐานการผลิตทางการเกษตรต่อไปในอนาคต.

๓.๒ เพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคเกษตร โดยภาครัฐให้ความสำคัญกับการวิจัย และพัฒนาอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ เหมาะสมทางการเกษตร รวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้แก่ เกษตรกร ประกอบด้วย การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชน การสนับสนุนการทดลอง วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ การสนับสนุนการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่

การควบคุมและกำกับดูแลการนำเข้าและใช้สารเคมีทางการเกษตรที่ได้มาตรฐาน และการใช้สารชีวภาพ ตลอดจนพร้อมทั้งปรับปรุงบริการขั้นพื้นฐานเพื่อการผลิตให้ทั่วถึง อาทิ ศูนย์เครื่องจักรกลการเกษตร ศูนย์เรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีระดับชุมชน ส่งเสริมการผลิตที่คงไว้ซึ่งความหลากหลายของพันธุ์พืช และสัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมของประเทศ

๓.๓ สร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต โดยสนับสนุนการผลิตและบริการของชุมชนในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร อาหาร และพลังงาน พร้อมทั้งส่งเสริมสถาบันการศึกษาในพื้นที่เข้ามาร่วมทำการศึกษาวิจัยกับภาคเอกชน ควบคู่กับการใช้มาตรการด้านสินเชื่อผ่อนปรนและด้านภาษี จูงใจเกษตรกรและผู้ประกอบการนำองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ประโยชน์ สนับสนุนการยกระดับมาตรฐานระบบการผลิต และคุณภาพสินค้าเกษตรและอาหารให้เทียบเท่าระดับสากล อาทิ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ ปศุสัตว์ ตลอดจนสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรและอาหารตามมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งการส่งเสริมระบบตลาดกลางสินค้าเกษตรและตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าให้เข้มแข็ง การส่งเสริมภาคเอกชนและองค์กรชุมชนเข้ามามีบทบาทร่วมกันบริหารจัดการระบบสินค้าเกษตรและอาหาร การเพิ่มมูลค่าและการจัดการด้านการตลาด ร่วมกับสถาบันเกษตรกร ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการ โลจิสติกส์ของภาคเกษตรที่เชื่อมโยงตลอดห่วงโซ่อุปทาน สามารถตรวจสอบการเคลื่อนย้ายของสินค้า

๓.๔ สร้างความมั่นคงในอาชีพและรายได้ให้แก่เกษตรกร โดยพัฒนาระบบการสร้างหลักประกันด้านรายได้ของเกษตรกรให้มีความมั่นคงและครอบคลุมเกษตรกรทุกราวเรือน พร้อมทั้งเร่งพัฒนาระบบประกันภัยพืชผลการเกษตร ส่งเสริมระบบการทำเกษตรแบบมี พันธสัญญาที่เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย พัฒนาสถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนให้เป็นกลไกสนับสนุนการพึ่งพาตนเอง และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรรายย่อย ตลอดจนการสร้างแรงจูงใจให้เยาวชน หรือเกษตรกรรุ่นใหม่ และแรงงานที่มีคุณภาพเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม

๓.๕ สร้างความมั่นคงด้านอาหารและพัฒนาพลังงานชีวภาพในระดับครัวเรือนและชุมชน โดยส่งเสริมให้มีการปลูกป่าโดยชุมชนและเพื่อชุมชนเพิ่มขึ้น ส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตรด้วยระบบเกษตรกรรมยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนการจัดการและเผยแพร่องค์ความรู้และการพัฒนาด้านอาหารศึกษาทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุนการสร้างเครือข่ายการผลิตและการบริโภคที่เกื้อกูลกันในระดับชุมชน เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิตพลังงานทดแทน พร้อมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ให้เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งด้านอาหารให้กับเกษตรกรและชุมชนอย่างเป็นระบบ

๓.๖ สร้างความมั่นคงด้านพลังงานชีวภาพเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศและความเข้มแข็งภาคเกษตร โดยการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพลังงานจากพืชพลังงาน พร้อมการจัดให้มีระบบการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่เป็น ทั้งอาหารและพลังงาน รวมทั้งมีความเกี่ยวเนื่องกับภาคการผลิตและบริการ เพื่อลดการพึ่งพาการใช้ น้ำมันเชื้อเพลิง ตลอดจนการจัดให้มีกลไกในการกำกับดูแลโครงสร้างราคาของพลังงานชีวภาพ และการสร้างเสถียรภาพและความเป็นธรรมต่อผู้บริโภคและผู้ผลิต ตลอดจนการปลูกจิตสำนึกในการใช้พลังงานชีวภาพอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า

๓.๗ ปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน โดยการสนับสนุนบทบาทของเกษตรกร เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ภาคเอกชน และชุมชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและวางแผนการผลิตทางการเกษตร เชื่อมโยงไปสู่การติดตามตรวจสอบการทำงานของภาครัฐอย่างเป็นระบบ เพื่อปรับระบบการทำงานของหน่วยงานรัฐให้มีการบูรณาการอย่างจริงจัง ทั้งในส่วนกลาง และระดับพื้นที่ มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านอาหารและพลังงานตั้งแต่การผลิต การตลาด ไปจนถึงการบริโภค ให้มีความถูกต้อง สามารถเข้าถึง

และใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการพัฒนากฎหมายที่เอื้อต่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งในระดับพหุภาคีและทวิภาคี โดยเฉพาะประชาคมอาเซียน ในการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ความร่วมมือในการผลิตการตลาด การจัดตั้งระบบสำรองข้าวฉุกเฉิน และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลไกที่จะทำให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน

**๔. ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน
เพื่อปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน
เพื่อมีการแข่งขันเสรีและเป็นธรรม โดยประเทศไทยสามารถเชื่อมโยงและเสริมสร้างเครือข่าย
ด้านการผลิตสินค้าและบริการบนฐานปัญญา นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์
และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคอาเซียน**

แนวทางสำคัญ

๔.๑ ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจโดยใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ เป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและมีคุณภาพ โดยปรับโครงสร้างการค้า ภาคบริการ และการลงทุนให้สอดคล้องกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของเอเชีย ตะวันออกกลาง แอฟริกาและเศรษฐกิจภายในประเทศ ประกอบด้วย การเสริมสร้างประสิทธิภาพให้กับผู้ประกอบการไทยด้านการตลาด พร้อมเร่งรัดความตกลงการค้าเสรี ส่งเสริม และส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ด้วยการเน้นการใช้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวและการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

๔.๒ พัฒนาระบบการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และเป็นธรรม โดยพัฒนาปัจจัยการผลิตให้เอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจโดยพัฒนาตลาดเงินและตลาดทุน ได้แก่ การพัฒนาสถาบันการเงินให้มีเสถียรภาพ ประสิทธิภาพ มีระบบกำกับดูแลระบบบริหารความเสี่ยงที่เที่ยงตรง เพื่อการให้บริการประชาชนและธุรกิจอย่างทั่วถึง ผลักดันไปสู่การพัฒนาศักยภาพทางภาคการผลิตและบริการ ที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาระบบการเงินฐานราก การสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องวินัยการเงิน ทั้งในด้านขีดความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน พัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม พร้อมการประยุกต์ใช้ทั้งเชิงพาณิชย์ สังคม และชุมชน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ให้สอดคล้องกับการขยายตัวของเมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตลอดจนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ

ตามมาตรฐานสากล ทั้งปริมาณและคุณภาพ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน และการกำกับดูแล กฎระเบียบต่างๆ ทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องให้เอื้อต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขัน

๔.๓ บริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการบริหารจัดการด้านการเงิน โดยดำเนินนโยบายการเงินที่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์แวดล้อมและทันต่อเหตุการณ์ เพิ่มบทบาทตลาดทุนในระบบเศรษฐกิจ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน พัฒนากลไกการเฝ้าระวังความผันผวนทางเศรษฐกิจและพัฒนาระบบเตือนภัยแบบองค์รวม ให้อยู่ในระดับที่สามารถป้องกันความเสี่ยงจากวิกฤตในอนาคตได้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การบริหารจัดการเงินทุนระหว่างประเทศ การเพิ่มบทบาทของสกุลเงินเอเชียในตลาดระหว่างประเทศ การรักษาระดับการออมและการลงทุน (ดุลบัญชีเดินสะพัด) ของประเทศให้เหมาะสมกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ และ การบริหารจัดการด้านการคลัง ทั้งภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ

๕. ยุทธศาสตร์การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคง

ทางเศรษฐกิจและสังคม

มุ่งเพิ่มศักยภาพในการใช้ประโยชน์จากความได้เปรียบด้านที่ตั้งของประเทศในเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นจุดเชื่อมโยงที่สำคัญในภูมิภาคอาเซียนและเอเชียแปซิฟิก เสริมสร้างประโยชน์ของไทย ในด้านการค้า การลงทุน การเงินและโอกาสด้านการตลาดระหว่างประเทศ ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมทั้งเชื่อมโยงด้านการค้าการลงทุนกับมหาอำนาจทางเศรษฐกิจใหม่ ในเอเชียและกลุ่มเศรษฐกิจใหม่ในเอเชียแปซิฟิก พร้อมการผลักดันบทบาทของไทยให้เป็นส่วนสำคัญของความร่วมมือในการพัฒนาภายใต้กรอบต่างๆ ได้แก่ อนุภูมิภาค อาเซียน อาเซียนและพันธมิตร รวมทั้งเอเชียแปซิฟิก

แนวทางสำคัญ

๕.๑ พัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ภายใต้กรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคต่างๆ โดยการพัฒนาระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพและ ได้มาตรฐานสากล ปรับปรุงกฎระเบียบการขนส่งคนและสินค้าที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดจำนวนเอกสาร ต้นทุนการดำเนินงาน และระยะเวลาที่ใช้ในกระบวนการขนส่งผ่านแดนและข้ามแดน การพัฒนาบุคลากรในธุรกิจการขนส่งและโลจิสติกส์ เพื่อเพิ่มศักยภาพของภาคเอกชนไทย ตลอดจนการเชื่อมโยงระบบการผลิตกับพื้นที่ตอนในของประเทศ

๕.๒ พัฒนาลงทุนโดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ในอนุภูมิภาค โดยพัฒนาพื้นที่ในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศให้เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การเกษตรและการแปรรูปการเกษตร และการท่องเที่ยวในภูมิภาค พัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนและเมืองชายแดนให้มีบทบาทการเป็นประตูเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง ระบบโลจิสติกส์ มาตรฐานการให้บริการและอำนวยความสะดวกบริเวณจุดผ่านแดน และบูรณาการแผนพัฒนาพื้นที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

๕.๓ สร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐ

และภาคธุรกิจเอกชนที่มีศักยภาพในการร่วมพัฒนาบุคลากรในทุกภาคส่วนเศรษฐกิจ ภาคการผลิต อุตสาหกรรมแปรรูป รวมทั้งผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชนให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ตลอดจนการยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน ทักษะด้านภาษาและขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานของคุณภาพสินค้าและบริการ เพื่อป้องกันสินค้าและบริการนำเข้าที่ไม่ได้คุณภาพ ทั้งในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน

๕.๔ เข้าร่วมเป็นภาคีความร่วมมือระหว่างประเทศระหว่างภูมิภาคโดยมีบทบาทที่สร้างสรรค์

เพื่อเป็นทางเลือกในการดำเนินนโยบายระหว่างประเทศในเวทีโลก โดยรักษาบทบาทของไทยในการมีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ของกรอบความร่วมมือที่ดำเนินอยู่ เช่น เอเปค กรอบการประชุมสุดยอด เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งเฝ้าติดตามพัฒนาการและพิจารณาเข้าร่วมกรอบ ที่เป็นทางเลือกใหม่ รักษาคุณภาพของปฏิสัมพันธ์กับมหาอำนาจทางเศรษฐกิจเดิมและมหาอำนาจใหม่ เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน โอกาสในการเข้าถึงนวัตกรรม และโอกาสในการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจที่เปิดกว้าง

๕.๕ สร้างความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในภูมิภาคด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการส่งเสริมแรงงานไทยในต่างประเทศ โดยเร่งดำเนินการด้านการยอมรับมาตรฐานฝีมือระหว่างประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายแรงงาน ส่งเสริมผู้ประกอบการไทยในการขยายการลงทุนไปสู่ต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานและวัตถุดิบในประเทศ และใช้ประโยชน์จากสิทธิพิเศษ (GSP) ของประเทศเพื่อนบ้าน ในการผลิตเพื่อส่งออก และคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิและผลประโยชน์ของคนไทยและแรงงานไทยในต่างประเทศ และสนับสนุนการสร้าง ความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนไทยในต่างประเทศ

๕.๖ มีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการป้องกันภัยจากการก่อการร้ายและอาชญากรรม ยาเสพติด ภัยพิบัติ และการแพร่ระบาดของโรคภัย โดยพัฒนาศักยภาพและความร่วมมือภายในภูมิภาค ในการป้องกัน และแก้ปัญหาข้ามชาติด้านการก่อการร้าย ภัยยาเสพติด การหลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ และภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมทั้งการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่และโรคระบาดซ้ำ และเหตุฉุกเฉินอื่นๆ เพื่อสร้างศักยภาพในการเตรียมความพร้อมรับการดูแลดังกล่าว

๕.๗ เสริมสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างประเทศในการสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีจริยธรรมและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินการตามกรอบความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมในระดับอนุภูมิภาค อาทิ แผนงานด้านสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ ภายใต้กรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศและความร่วมมือซึ่งการพัฒนาแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน และระดับภูมิภาค และเสริมสร้างการผลิต และบริโภคสินค้าและบริการที่นำไปสู่การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ลดมลพิษ ลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่มีประสิทธิภาพ และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๕.๘ เร่งรัดการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรีที่มีผลบังคับใช้แล้ว โดยสร้างองค์ความรู้ให้กับภาคธุรกิจโดยเฉพาะผู้ได้รับผลกระทบ ทั้งเชิงบวกและลบ เพื่อให้สามารถพัฒนาศักยภาพและโอกาสของตนเองในการใช้ประโยชน์จากการเปิดการค้าเสรี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้รับการสนับสนุน เยียวยาและดูแลจากรัฐ ในกรณีที่ไม่สามารถปรับตัวได้ทัน

๕.๙ ปรับปรุงและเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคีการพัฒนาภายในประเทศตั้งแต่ระดับชุมชนท้องถิ่น โดยเสริมสร้างศักยภาพชุมชนท้องถิ่นให้รับรู้และเตรียมพร้อมรับกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศ ให้พร้อมต่อการเชื่อมโยงทิศทางการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงในบริบทโลก เอเชียแปซิฟิก อาเซียน และอนุภูมิภาค ได้แก่ การสนับสนุนกลไกการพัฒนาระดับพื้นที่

โดยเฉพาะคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (กบจ.) คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (กบก.) คณะกรรมการ กรอ. จังหวัด และคณะกรรมการ กรอ. กลุ่มจังหวัด รวมทั้งหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่ ในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดชายแดน ให้มีวิสัยทัศน์ที่ก้าวทันโลกและสามารถพัฒนาเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในทิศทางที่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาร่วมกันระหว่างประเทศ และส่งเสริมศักยภาพด้านวิชาการและเครือข่ายของสถาบันการศึกษาของไทย เพื่อสร้างความใกล้ชิดทางสังคม วัฒนธรรม และปฏิสัมพันธ์กับประเทศในอนุภูมิภาค

๖. ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เพียงพอต่อการรักษาสมดุล
ของระบบนิเวศ และเป็นฐานที่มั่นคงของการพัฒนาประเทศ ขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภค
ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประเทศก้าวไปสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ สร้างภูมิคุ้มกัน
และเตรียมความพร้อมในการรองรับและปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ตลอดจนการ สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ
และการคุ้มครองรักษาผลประโยชน์ของประเทศจากข้อตกลงและพันธกรณีระหว่างประเทศ

แนวทางสำคัญ

๖.๑ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย
คุ้มครอง ป้องกัน รักษา ฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ และเขตอนุรักษ์ พัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบสารสนเทศ
ภูมิศาสตร์ และการจัดการองค์ความรู้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนและพัฒนากิจการบริหารจัดการ
ที่ดินทั้งระบบ ให้เกิดความเป็นธรรม สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตความมั่นคงทางอาหารและ
พลังงาน ลดปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งได้อย่างยั่งยืน พร้อมทั้งการพัฒนาปรับปรุงและฟื้นฟูแหล่งน้ำ เพื่อ
เพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนในแหล่งน้ำที่มีศักยภาพในการกักเก็บน้ำ ตลอดจนการจัดทำแผนแม่บท
โครงสร้างพื้นฐานด้านทรัพยากรน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการอนุรักษ์
ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ และแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

**๖.๒ ปรับกระบวนทัศน์การพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมคาร์บอน
ต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** โดยปรับโครงสร้างการผลิตและพฤติกรรมบริโภคของประเทศ
สู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคขนส่ง เพื่อ
ลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก พัฒนาเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเน้นการวางผังเมืองที่
ผสมผสานวัฒนธรรม สังคม ระบบนิเวศเข้าด้วยกัน

๖.๓ ยกระดับขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้สังคมมีภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบ และการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และพัฒนาเครื่องมือในการบริหารจัดการเพื่อรับมือกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งพัฒนาศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็งพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๖.๔ เตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยจัดทำแผนที่ เพื่อบ่งชี้พื้นที่เสี่ยงภัย ทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาคและจังหวัด และจัดลำดับความเสี่ยงในการยกระดับการจัดการภัยพิบัติ เพื่อการรองรับแนวโน้มการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต ประกอบด้วย การพัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบการสื่อสารโทรคมนาคม ส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการจัดการภัยพิบัติ การวางระบบเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของภาคส่วนต่างๆ การพัฒนาระบบงานอาสาสมัครของประเทศและมาตรฐานตามหลักสากล การสนับสนุนภาคเอกชน สถานประกอบการ โรงเรียน และท้องถิ่น ให้มีการเตรียมความพร้อมในระดับองค์กร และการฝึกซ้อมรับมือภัยพิบัติอย่างสม่ำเสมอ

๖.๕ สร้างภูมิคุ้มกันด้านการค้าจากเงื่อนไขด้านสิ่งแวดล้อมและวิกฤตจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยติดตามและเฝ้าระวังมาตรการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อการค้าและการลงทุน เพื่อเตรียมมาตรการรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนมีการศึกษาผลกระทบและกำหนดแผนกลยุทธ์รายสินค้า รวมทั้งมาตรการเยียวยาในสินค้าและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และการส่งเสริมให้ผู้ส่งออกทำคาร์บอนฟุตพริ้นต์ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดอุตสาหกรรมใหม่ๆ

๖.๖ เพิ่มบทบาทประเทศไทยในเวทีประชาคมโลกที่เกี่ยวข้องกับกรอบความตกลงและพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ โดยศึกษารายละเอียดและสร้างความเข้าใจของพันธกรณี รวมทั้งติดตามสถานการณ์การเจรจาและท่าทีของประเทศต่างๆ ตลอดจนสร้างความพร้อมและพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐเพื่อเสริมสร้างเทคนิคการเจรจา พัฒนาความร่วมมือในกลุ่มอาเซียน และประเทศคู่ค้าสำคัญสนับสนุนการดำเนินงานตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖.๗ ความคุมและลดมลพิษ โดยลดปริมาณมลพิษทางอากาศ และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะน้ำเสียชุมชน ของเสียอันตราย ขยะอิเล็กทรอนิกส์ และขยะติดเชื้อ ตลอดจนพัฒนาระบบเตือนภัย แจ้งเหตุฉุกเฉิน และระบบการจัดการเมื่อเกิดอุบัติเหตุด้านมลพิษ เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน

๖.๘ พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและเป็นธรรมอย่างบูรณาการ โดยพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งและการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน สนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมและพัฒนาศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชน ตลอดจนปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมและบังคับใช้อย่างเสมอภาคเป็นธรรม

แนวทางการบริหารจัดการแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๑ สู่การปฏิบัติ

๑. สร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญและพร้อมเข้าร่วมในการผลักดันแผนฯ ๑๑ ไปสู่การปฏิบัติ โดยจัดทำแนวทางการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ให้ทุกภาคส่วนยอมรับแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๑ จนผลักดันให้ภาคการเมืองนำประเด็นการพัฒนา ไปจัดทำนโยบาย และจัดทำคู่มือการแปลงแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๑ เผยแพร่ให้ภาคีการพัฒนารับรู้

๒. สร้างความเชื่อมโยงระหว่างแผนฯ ๑๑ นโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน และแผนระดับอื่นๆ โดยกำหนดประเด็นการพัฒนาสำคัญภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนฯ ๑๑ เสนอต่อสาธารณะอย่างชัดเจน อาทิ สังคมสงบสุข ภาคเกษตรเข้มแข็ง เศรษฐกิจสีเขียว เศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อบูรณาการประเด็นการพัฒนาสำคัญในแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๑ ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่มีความเชื่อมโยงกัน และการจัดสรรงบประมาณตามแนวทางจัดสรรงบประมาณสนับสนุนแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และท้องถิ่น จัดทำเป็นแผนการลงทุนหรือแผนพัฒนาเฉพาะด้านที่ตอบสนองการพัฒนาในหลายมิติ ภายใต้แนวทางการพัฒนาภาคที่เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ผลักดันให้ภาคเอกชนนำประเด็นการพัฒนา พิจารณาประกอบการจัดทำแผนการลงทุนทางธุรกิจ

๓. สร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนแผนของภาคีการพัฒนาต่างๆ โดยนำการวิจัยเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมายต่างๆ ให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนการพัฒนา พร้อมจัดทำฐานข้อมูลที่ภาคส่วนต่าง ๆ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เพื่อสร้างช่องทางให้ประชาสังคมมีโอกาสแสดงความคิดเห็น และร่วมกิจกรรมการพัฒนาได้อย่างทั่วถึง

๔. เพิ่มประสิทธิภาพกลไกรับผิดชอบการขับเคลื่อนแผนฯ ที่ชัดเจน สามารถขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ในระดับประเทศและระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเชื่อมโยงคณะกรรมการระดับชาติที่มีอยู่ และการนำแผนฯ ๑๑ มาเป็นกรอบดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม มีจังหวัดเป็นจุดประสานการพัฒนาในระดับพื้นที่ เพื่อผลักดันกลไกนอกภาครัฐให้เข้ามามีส่วนร่วมขับเคลื่อนแผนฯ มากขึ้น

๕. เสริมสร้างบทบาทของทุกภาคส่วนให้สามารถขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผลักดันให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่เข้าร่วมพัฒนาชุมชน พร้อมทั้งสนับสนุนให้เอกชนมีบทบาทนำในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมที่ดี และปรับบทบาทภาครัฐทั้งทัศนคติและวิธีการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการพัฒนาศักยภาพประชาชนในกระบวนการพัฒนา สร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้พร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลง เสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ

๖. ติดตามประเมินผลแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ โดยติดตามความก้าวหน้า การประเมินผลสำเร็จ และผลกระทบของการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตามประเด็นการพัฒนายุทธศาสตร์และผลการพัฒนาในภาพรวม พัฒนากลไกการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ เพื่อมุ่งสู่การปฏิบัติในภาพรวม ผลการพัฒนาในระดับพื้นที่ และการตรวจสอบของภาคประชาชนให้เข้มแข็ง ตลอดจนการสนับสนุนให้ภาคประชาชนรวมกลุ่มติดตามความก้าวหน้า ตรวจสอบความโปร่งใสและความสำเร็จของโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายในทุกระดับ ทั้งฐานข้อมูลระดับภาพรวมและระดับพื้นที่

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

ยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ(วช.)ได้จัดทำร่างยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศ เพื่อให้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยของหน่วยงานต่าง ๆ และใช้เป็นกรอบทิศทางในการวิเคราะห์ ตรวจสอบข้อเสนอ การวิจัยของหน่วยงานภาครัฐที่เสนอของงบประมาณประจำปีตามมติคณะรัฐมนตรี เพื่อเป็นกลไกกระตุ้นความร่วมมือระหว่างหน่วยงานส่วนกลางและภูมิภาค นำไปสู่การสร้างเครือข่ายการวิจัยและพัฒนา การพัฒนา ศูนย์กลางการวิจัยเฉพาะทาง และการพัฒนาบุคลากรการวิจัยร่วมกัน โดยมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ มีวิสัยทัศน์การวิจัยแห่งชาติ คือ ประเทศไทยมีและใช้งานวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ๒๖ กลยุทธ์ ๑๘๑ แผนงานวิจัย สรุปสาระสำคัญของร่างยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร มีดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาสังคม
การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาสังคม เพื่อสร้างเสริมองค์ความรู้ให้เป็นพื้นฐานสู่
การสร้างความเข้มแข็งของสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ความผาสุก
และความมั่นคงของประเทศ ประกอบด้วย

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๑ ปฏิรูปการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน ทั้งในและนอกระบบ ตลอดจน การพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ระบบสนับสนุนการเรียนรู้ ตลอดชีวิตที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตใน แต่ละท้องถิ่น **ประกอบด้วยแผนงานวิจัย**

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๒ ส่งเสริม อนุรักษ์และพัฒนาคุณค่าทางศาสนาคุณธรรม จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ที่หลากหลาย **ประกอบด้วยแผนงานวิจัย**

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทุนทางสังคมและวัฒนธรรม
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและส่งเสริมการดูแลรักษาและฟื้นฟูสุขภาพ
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับสุขภาพของประชาชนในภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันโรคอุบัติใหม่และโรคติดต่อที่ระบาดต่อเนื่องและโรคเรื้อรังที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจสังคมและครอบครัว
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพและเสริมสร้างความมั่นคงด้านสุขภาพอนามัย
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางสาธารณสุขและระบบการบริหารจัดการด้านบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพ
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับความปลอดภัยสำหรับผู้ให้บริการสุขภาพ

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในกลุ่มเด็ก เยาวชนและสตรี โดยเน้นในระดับครอบครัว โรงเรียน สถานที่ทำงาน ชุมชน และสังคม
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม และการปลูกฝังจิตสำนึกเพื่อการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และการตั้งครรภที่ไม่พึงประสงค์ในกลุ่มเด็กและวัยรุ่น

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๔ พัฒนาและการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร **ประกอบด้วยแผนงานวิจัย**

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก เพื่อสร้างองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น และการคุ้มครองภูมิปัญญา
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับสมุนไพรเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์และสาธารณสุข

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๕ พัฒนาศักยภาพทางการกีฬา **ประกอบด้วยแผนงานวิจัย**

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการกีฬาเพื่อการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตที่ดี
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การกีฬา
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นเลิศทางการกีฬาเพื่อเป็นพื้นฐานสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยกีฬา

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๖ พัฒนาขีดสมรรถนะ และศักยภาพของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน และการบริหารรัฐกิจบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล **ประกอบด้วยแผนงานวิจัย**

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและ การบริหารรัฐกิจที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาครัฐต่อการส่งเสริมภาคการเกษตร การผลิต การบริการ และการค้า
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการติดตามตรวจสอบการดำเนินการภาครัฐ

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๗ จัดการปัญหาเสพติด ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และปัญหา

ผู้มีอิทธิพล ประกอบด้วยแผนงานวิจัย

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเครือข่ายบริหารจัดการปัญหาเสพติด
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการแก้ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพล โดยใช้มาตรการทางสังคม และกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๘ ส่งเสริมความเข้มแข็งและการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคม

ประกอบด้วยแผนงานวิจัย

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเสริมความเข้มแข็งของท้องถิ่น กระบวนการและกลไกสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน และการพัฒนาระเบียบชุมชน
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบกลไกการบริหารท้องถิ่น เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและความมั่นคงในการบริหารและเสริมสมรรถนะการพัฒนาท้องถิ่นภายใต้การเปลี่ยนแปลง
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมกระบวนการออมและการสร้างหลักประกันรายได้ ตลอดจนความมั่นคงในครัวเรือน
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านประชาสังคม และการจัดการความรู้เพื่อขจัดความยากจนและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคม
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมของสังคมไทยอันเนื่องมาจากโลกาภิวัตน์
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของแรงงานและการส่งเสริมทักษะทรัพยากรบุคคล เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการองค์กรของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตทางการเกษตรในระดับชุมชน ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการผังเมือง การจัดการชุมชนชนบท ชุมชนห่างไกล และการเชื่อมโยงการพัฒนาและความเจริญระหว่างจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว และแนวทางการดำรงชีวิต ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๙ เสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ และบูรณาการ การแก้ไขปัญหา สถานการณ์ความไม่สงบในประเทศ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน **ประกอบด้วยแผนงานวิจัย**

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างความเข้าใจและความเป็นธรรมกับชุมชนในการพัฒนาพื้นที่ แบบมีส่วนร่วม และการบริหารจัดการความขัดแย้ง
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับหลักการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” คุณภาพชีวิต และสังคมการสร้าง ความปรองดอง การสร้างความสมานฉันท์และสันติสุข ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน ในพื้นที่จังหวัดชายแดนและในประเทศ

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๑๐ วิจัยเพื่อการปฏิรูปประเทศไทยให้มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล **ประกอบด้วยแผนงานวิจัย**

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศไทย
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปการเมือง โดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อวางระบบการ บริหารประเทศให้มีเสถียรภาพประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพสังคมไทย ในแนวทาง การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับความเชื่อมโยงทางสังคมและวัฒนธรรม (Social and Cultural Connectivity) เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ เพื่อเสริมองค์ความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การสร้างศักยภาพและความสามารถ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างสมดุลและยั่งยืน

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๑ สร้างมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรและการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันและการพึ่งพาตนเองของสินค้าเกษตร ประกอบด้วยแผนงานวิจัย

▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการผลิตพืชเศรษฐกิจเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและนำไปสู่การแข่งขันและการพึ่งพาตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าว (รวมถึงข้าวพื้นเมือง) ยางพารา ข้าวโพด ปาล์มน้ำมัน อ้อย มันสำปะหลัง พืชผัก ผลไม้ และไม้ดอกไม้ประดับ

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานด้านการผลิตและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการผลิตอาหารปลอดภัย
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับอาหารไทย และการพัฒนาศักยภาพของอาหารไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถ

ในการแข่งขันทางธุรกิจระหว่างประเทศและผลักดันสู่การเป็นครัวของโลก

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการผลิตเกษตรอินทรีย์
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพผลผลิตการเกษตรหลังการเก็บเกี่ยว
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพและการจัดการผลผลิตการเกษตรเพื่อการส่งออก
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มศักยภาพของการเป็นฐานความมั่นคงด้านอาหาร (Food Security)
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบชลประทานที่เหมาะสมในพื้นที่และการใช้น้ำชลประทาน

อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๒ พัฒนาองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน **ประกอบด้วยแผนงานวิจัย**

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการสร้างองค์ความรู้และต่อยอด ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ และส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์และสินค้าของท้องถิ่น
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการผลิตและการตลาดสินค้าในระดับชุมชนที่เหมาะสม โดยใช้องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพอาหารท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มเครือข่าย (Cluster) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise – SME)

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๓ พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางอุตสาหกรรมให้เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน **ประกอบด้วยแผนงานวิจัย**

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มศักยภาพของการเป็นฐานการผลิตภาคอุตสาหกรรม
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาวัตถุดิบในประเทศและการเพิ่มมูลค่าสินค้า เพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาด

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มสมรรถนะและพัฒนาศักยภาพ ด้านอุตสาหกรรมเกษตรของประเทศ
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มสมรรถนะและพัฒนาศักยภาพเครื่องมืออุปกรณ์ และวิธีการทางการ

เกษตรสำหรับประเทศไทย

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาและการสร้างตลาดภายในประเทศ

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๔ พัฒนาศักยภาพระดับคุณภาพบริการในอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว **ประกอบด้วยแผนงานวิจัย**

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว และรูปแบบการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรม

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ตามอัตลักษณ์ของท้องถิ่น
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคคลในชุมชน

เพื่อการจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อให้ประชาชนสามารถจัดการท่องเที่ยวได้ด้วยตนเอง

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นให้เกิดการสร้างรายได้และการบริหารทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งเชื่อมโยง

ถึงการสร้างคุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรม

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวทางทะเล
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๕ พัฒนาอุตสาหกรรมผลิตพลังงานชีวภาพและพลังงานทางเลือกอื่น **ประกอบด้วยแผนงานวิจัย**

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพแหล่งวัตถุดิบเพื่อการผลิตพลังงานชีวภาพและพลังงานทางเลือกอื่น
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานและการประหยัดการใช้พลังงานประเภทต่าง ๆ แบบมีส่วนร่วม

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๖ ยกระดับประสิทธิภาพและมาตรฐานการให้บริการด้านโลจิสติกส์และการขนส่งสาธารณะที่มีคุณภาพ **ประกอบด้วยแผนงานวิจัย**

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการด้านโลจิสติกส์ และการขนส่งสาธารณะ
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับระบบการจัดส่งและกระจายสินค้าที่มีมาตรฐาน และการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการขนส่งผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๗ เพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร **ประกอบด้วยแผนงานวิจัย**

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับระบบฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและผู้ใช้บริการ
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชุมชน เพื่อผู้ด้อยโอกาส และเพื่อความมั่นคงของประเทศ

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๘ พัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **ประกอบด้วยแผนงานวิจัย**

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับนโยบายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศที่เหมาะสม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างศักยภาพและความสามารถนวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัย เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและการพึ่งพาตนเอง โดยใช้ฐานความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาการต่างๆ อย่างสมดุลย์และเหมาะสม

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๑ พัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ทางวิทยาศาสตร์ ทางสังคมศาสตร์ และการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ในวิทยาการต่างๆ **ประกอบด้วยแผนงานวิจัย**

- ▶ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์และองค์ความรู้ใหม่ทางสังคมศาสตร์
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้จากการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและของประเทศ ด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อการใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศและเพื่อการพึ่งพาตนเอง
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้อย่างเป็นรูปธรรมที่เหมาะสมตามศักยภาพของท้องถิ่นด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ด้านเทคโนโลยีสะอาด (Clean Technology) และเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Environmentally Friendly Technology Green Technology)
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร ชีวสารสนเทศ (Bioinformatics) ภูมิสารสนเทศ (Geoinformatics) และวิทยาการปัญญา (Cognitive Science) เพื่อการแข่งขันและรองรับนโยบายเขตการค้าเสรี

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๒ สร้างศักยภาพและความสามารถของทรัพยากรบุคคลทางการวิจัย ในวิทยาการต่าง ๆ **ประกอบด้วยแผนงานวิจัย**

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของนักวิจัยรุ่นใหม่ นักวิจัย และนักบริหาร การวิจัย ในวิทยาการต่างๆ ของภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนนักวิจัยในชุมชนท้องถิ่นในภาคประชาชน
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาผู้ช่วยนักวิจัยในภาครัฐภาคเอกชน และภาคประชาชน

**ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การอนุรักษ์ เสริมสร้างและพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และฐานข้อมูล เพื่อการบริหารจัดการและการพัฒนาทุนทาง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบโดยท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วม**

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๑ บริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างยั่งยืน **ประกอบด้วยแผนงานวิจัย**

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เพื่อเสริมสร้างคุณค่า (Value Creation) ของผลผลิต และทรัพยากรธรรมชาติ
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศกับการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรทางการเกษตร ประมง และชายฝั่ง
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรชุมชน การสร้างเครือข่าย ชุมชนในการสงวน อนุรักษ์ และคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

**ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศเพื่อการบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย
นวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และ
สาธารณะด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสมที่เข้าถึงประชาชนและประชาสังคมอย่างแพร่หลาย**

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๑ วิจัยเพื่อการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ *ประกอบด้วยแผนงานวิจัย*

- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ การใช้ประโยชน์ โดยชุมชน ท้องถิ่น และสาธารณะ
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบเครือข่ายการวิจัย (Research Network) เพื่อเสริมรอยต่อที่ขาดหาย (Missing Links) ของห่วงโซ่คุณค่าการวิจัย (Research Value Chain)
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัย ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อสร้างความพร้อมและสร้างขีดความสามารถของประเทศ
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์กรวิจัยระดับชุมชน
- ▶ การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการองค์ความรู้สู่การสื่อสารระดับชุมชนฐานรากด้วยภูมิปัญญาและวิทยาการสู่การจัดการอย่างเหมาะสม

ส่วนที่ ๓

สถานการณ์ภาคการเกษตรและแนวทางดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัย
งานส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗

วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การวิจัยงานส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗

แนวทางการบริหารจัดการยุทธศาสตร์การวิจัยงานส่งเสริมการเกษตร
ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ สู่การปฏิบัติ

สถานการณ์ภาคการเกษตรและแนวทางดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์การ วิจัยวนส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙

ผลจากวิกฤตเศรษฐกิจโลก ทำให้เศรษฐกิจของไทยหลังปี ๒๕๕๑ หดตัวลงร้อยละ ๔.๓ ซึ่งส่งผลให้ภาคการผลิต ทั้งภาคอุตสาหกรรม การขนส่ง การก่อสร้าง และภาคการบริการลดลง จนทำให้ประเทศไทยต้องปรับระบบเศรษฐกิจในระดับมหภาค เพื่อให้มีการเติบโตอย่างยั่งยืน วิกฤติเศรษฐกิจดังกล่าวที่ผ่านมา เป็นแรงกระตุ้นให้ทุกภาคส่วน ต้องเน้นการสร้างระบบที่ดีรองรับ ในอนาคต เพื่อให้คนในสังคมพร้อมรับความคิดใหม่ ๆ และร่วมมือกันพัฒนาประเทศ ให้ก้าวต่อไป

การหดตัวของเศรษฐกิจดังกล่าว ย่อมส่งผลมายังภาคการเกษตร ทั้งนี้เพราะโครงสร้างเศรษฐกิจของไทยยังผูกพันอยู่กับฐานเกษตรกรรม และเชื่อมโยงอยู่กับกระแสโลก ซึ่งถูกขับเคลื่อนด้วยกลไกตลาด และการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี พื้นที่เกษตรกรรม ๑๓๐ ล้านไร่ของประเทศไทยจึงอยู่ในสถานการณ์ตั้งรับ โดยเฉพาะโครงสร้างเกษตร ๓ เอฟ (3F : Food, Feed, Fuel) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างระบบเกษตรกรรมของไทย จะผันผวนไปตามกลไกตลาดและเทคโนโลยี โดยที่เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพียงปัจจัยการผลิต คนวัยแรงงานเคลื่อนย้ายแรงงานออกนอกระบบเกษตรเพื่อหางานทำในเมืองเด็กและเยาวชนอยู่กับผู้สูงอายุ ทำให้สังคมไทยเริ่มประสบปัญหาพื้นฐานในระดับครอบครัว ในขณะที่บางส่วนของภาคเกษตรกรรมสามารถประยุกต์เทคโนโลยีและความรู้ สร้างประสิทธิภาพและมูลค่าเพิ่มให้กับภาคเกษตรกรรมได้ โดยรองรับกระแสเกษตรอินทรีย์เพื่อสุขภาพ และมีความพร้อมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นกระแสทางเลือกที่คู่ขนานไปกับการเกษตร

อย่างไรก็ตาม ภาคการเกษตรของไทยก็ยังมีความเสี่ยงที่จะล่มสลาย หากไม่ได้รับการแก้ไข โดยเฉพาะการแบ่งปันผลประโยชน์ของสินค้าเกษตร ซึ่งเมื่อพิจารณาห่วงโซ่คุณค่า (value chain) จะพบว่า รายได้ไปสู่ส่วนปลายของห่วงโซ่คุณค่าเป็นส่วนใหญ่ จึงนับเป็นต้นเหตุหลักที่ทำให้เกษตรกรยากจนมีหนี้สิน คนหนุ่มสาวหันเหไปเป็นแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม ขณะเดียวกับพื้นที่ดินเกษตรกรรมต่อคนมีแนวโน้มที่ลดลงอย่างต่อเนื่องจากการแบ่งมรดก ประกอบกับเมืองหรือชุมชนมีการขยายตัวไปเบียดที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม ทำให้มีการบุกรุกป่ามากขึ้น

นอกจากนี้ การดูแลพืชแบบเดิม ๆ ในภาวะโลกร้อนอาจไม่ได้ผลดีต่อไป จากการประเมินสภาพความเสียหายของพื้นที่การเกษตรที่เกิดจากภัยธรรมชาติ พบว่า แผนจัดการน้ำยังไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง เนื่องจากไทยได้รับทักษะและความชำนาญ (know-how) ด้านนี้มาจากต่างประเทศซึ่งได้รับการพัฒนาเพื่อปัญหาน้ำท่วมและน้ำแล้งแยกออกจากกัน แต่ไทยยังไม่มีทักษะและความชำนาญของตนเอง และมีปัญหาพื้นที่น้ำท่วมและน้ำแล้งในทีเดียวกัน รวมทั้ง เกษตรกรยังขาดความรู้ด้านการตลาด ทำให้เมื่อผลิตสินค้าแล้วขายได้ในราคาต่ำ ขณะที่ความอุดมสมบูรณ์ของดินที่ทำการเกษตรอยู่ในสภาพเสื่อมโทรม อันเนื่องมาจากการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างต่อเนื่องยาวนาน บีบบังคับให้เกษตรกรผันตัวเองไปเป็นแรงงานในโรงงานที่ขาดทักษะ หรือเปลี่ยนสถานะเป็นแรงงานเกษตร จึงต้องมีการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อการเกษตรกรรมอย่างเหมาะสม และต้องมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เกษตรกร ซึ่งการเกษตรแบบมีสัญญา (contract farming) อาจมีส่วนช่วยให้เกษตรกรพ้นจากความยากจนได้ หากมีหลักการที่ยึดคุณธรรมเป็นพื้นฐาน

กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นองค์กรที่มีพันธกิจสำคัญ ได้แก่ (๑) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ครอบครัวเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้ (๒) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีขีดความสามารถในการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตามความต้องการของตลาด (๓) ให้บริการทางการเกษตรตามสภาพปัญหาและความต้องการของเกษตรกร และ (๔) ศึกษาวิจัย และพัฒนางานด้านการส่งเสริมการเกษตร และบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วน เพื่อขยายฐานการจัดการความรู้การเกษตร ส่งผลให้เกษตรกรสามารถพัฒนามาตรฐานความเป็นอยู่ที่ดี มีสุขและยั่งยืน จึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การวิจัยงานส่งเสริมการเกษตร พร้อมการประเมิน และการขยายผลการวิจัยสู่การปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรที่ต่อเนื่อง

ในการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยงานส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ กรมส่งเสริมการเกษตรได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยการส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ในลักษณะบูรณาการกระบวนการของหน่วยงานระดับกอง/สำนัก/เขต ด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง (๑)ยุทธศาสตร์/พันธกิจสำคัญของงานส่งเสริมการเกษตร เกี่ยวข้องกับการตอบสนองต่อนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเกษตร พร้อมการส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร การให้บริการทางการเกษตรและช่วยเหลือเกษตรกร และมีการพัฒนาองค์กร บุคลากร และกระบวนการทำงานที่ต่อเนื่อง (๒)ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙) ที่เอื้อต่อการวิจัยการส่งเสริมการเกษตรในการสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม นวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัย การอนุรักษ์ เสริมสร้าง และพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ รวม ๕ ยุทธศาสตร์ ๒๑ กลยุทธ์ ๖๘ แผนงานวิจัย ภายในสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ฉบับร่าง(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๔) เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางขับเคลื่อนร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ระดับกอง/สำนัก/เขต ในสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร และดำเนินกระบวนการกำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยการส่งเสริมการเกษตร กลยุทธ์และแผนงานวิจัย ให้สอดคล้องตามแนวทางในการสร้างองค์กรธรรมาภิบาลและเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ตลอดจนกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินการอย่างยั่งยืน

วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การวิจัยงานส่งเสริมการเกษตร

ปี ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙

ยุทธศาสตร์การวิจัยงานส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ จำเป็นต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์ และแผนงานวิจัย เพื่อแสดงให้เห็นแนวทางการวิจัย ที่สนับสนุนการพัฒนา งานส่งเสริมการเกษตรตามพันธกิจและภารกิจของหน่วยงานระดับกอง/สำนัก/เขต และจังหวัด ที่มีความสำคัญและตอบสนองต่อแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ในช่วงระยะ ๕ ปี **จึงประกอบด้วย**

๑. วิสัยทัศน์การวิจัยงานส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ **“กรมส่งเสริมการเกษตรมี และใช้ผลงานวิจัยในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร”**

๒. เป้าประสงค์ **“ เพื่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้ผลงานวิจัยในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร ”**

๓. ยุทธศาสตร์การวิจัยงานส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ประกอบด้วย
๓ ยุทธศาสตร์ ๘ กลยุทธ์ ๓ เป้าประสงค์ ๖ ตัวชี้วัด และแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์ รวม ๓๔ แผนงาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ ๑

การสร้างศักยภาพและความสามารถในการบริหารจัดการองค์กรตามหลักการบริหาร

เป้าประสงค์

กรมส่งเสริมการเกษตรมีขีดความสามารถและมาตรฐานการปฏิบัติงานในระดับสูง โดยมีการพัฒนาคนกับองค์ความรู้ พร้อมทั้งมีการสะสมความรู้ต่างๆ ด้วยระบบสารสนเทศในลักษณะของฐานข้อมูลองค์ความรู้ และงานวิจัยความรู้ เชื่อมโยงกันด้วยกระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เพื่อการปรับปรุงองค์กรให้ดี มีคุณภาพ ทั้งด้านโครงสร้างและกระบวนการทำงานที่ดี เพื่อให้ระบบขององค์กรกลับมาสร้างคนเป็นวัฏจักรที่ยั่งยืน และพัฒนาไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

ตัวชี้วัด

๑. ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย สร้างเสริมองค์ความรู้และเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการองค์กร ภายใต้การสร้างองค์กรธรรมาภิบาลและเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พร้อมผลักดันการขับเคลื่อนให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคม เครือข่ายองค์กรชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชน นักวิชาการสาขาต่างๆ และสื่อมวลชน ตลอดจนกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินการขององค์กร เพื่อก่อให้เกิดคุณค่าทางสังคม และก่อให้เกิดผลกระทบ ทางสร้างสรรค์ ในด้านการพัฒนาสังคม

๒. จำนวนผลงานวิจัยที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการปฏิบัติงานของ หน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร ภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยและเป้าหมายตามยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ ฉบับที่ ๘

กลยุทธ์การวิจัย ๔ กลยุทธ์

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๑ พัฒนางองค์กร บุคลากร และระบบบริหารจัดการ/กระบวนการทำงาน / โครงสร้าง ด้วยการพัฒนาคนกับองค์ความรู้ และการเชื่อมโยงกันด้วยกระบวนการจัดการความรู้

ประกอบด้วยแผนงานวิจัย

๑.๑ การพัฒนารูปแบบการจัดทำและดำเนินการด้านยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ งบประมาณ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน ทั้งงานประจำ และงานเร่งด่วน

๑.๒ การพัฒนารูปแบบการทำงานเชิงบูรณาการ และรูปแบบ / โครงสร้าง ระหว่างหน่วยงานระดับอำเภอ จังหวัด ส่วนกลาง

๑.๓ การพัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

๑.๔ การนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการพัฒนางาน

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๒ พัฒนาการสื่อสารในงานส่งเสริมการเกษตรด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศ ในลักษณะของฐานข้อมูล องค์ความรู้ และงานวิจัยความรู้ ที่สามารถเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายระหว่างหน่วยงานระดับพื้นที่ ภูมิภาค และระดับประเทศ เป็นลำดับ ประกอบด้วยแผนงานวิจัย

๒.๑ การพัฒนาระบบเชื่อมโยงเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศในงานส่งเสริมการเกษตร

๒.๒ การเผยแพร่ความรู้การเกษตรผ่านสื่อต่างๆ

๒.๓ รูปแบบการฝึกอบรมผ่านเครือข่ายเว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๓ เสริมสร้างองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร โดยการวิจัยและพัฒนาที่สอดคล้องกับวิถีชุมชนการเกษตร ภูมิปัญญาท้องถิ่น และระบบสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ประกอบด้วยแผนงานวิจัย

๓.๑ การบริหารจัดการ และการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

๓.๒ การบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๔ พัฒนาระบบสนับสนุนงานส่งเสริมการเกษตร ด้วยการพัฒนาเครื่องช่วยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้สามารถสนับสนุนการบริหารจัดการชุมชนการเกษตร ประกอบด้วยแผนงานวิจัย

๔.๑ พัฒนาระบบ วิธีการ และรูปแบบการส่งเสริมการเกษตร

๔.๒ พัฒนารูปแบบการให้บริการทางการเกษตร และการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการต่างๆของเกษตรกรเพื่อเพิ่มผลิตภาพในไร่นา

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ ๒

การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนการเกษตรตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์

พัฒนาองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ เกษตรกรมีการเสริมสร้างความเข้มแข็งในครอบครัวองค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และชุมชนเกษตร รวมทั้งมีการเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร โดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพการเกษตร พร้อมทั้งการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายของชุมชนการเกษตร เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่สร้างสรรค์ สมดุลและยั่งยืน

ตัวชี้วัด

๑. ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย สร้างเสริมองค์ความรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ เพื่อก่อให้เกิดคุณค่าทางสังคมเกษตรกร และก่อให้เกิดผลกระทบ ทางสร้างสรรค์ ในด้านการพัฒนาสังคม

๒. จำนวนผลงานวิจัยที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจในระดับชุมชน ท้องถิ่น และระดับประเทศ ภายใต้อุทธศาสตร์การวิจัยและเป้าหมายตามยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ ฉบับที่ ๘

กลยุทธ์การวิจัย ๒ กลยุทธ์

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๑ สร้างฐานชุมชนการเกษตรให้เข้มแข็ง ด้วยการนำทรัพยากรที่มีในระดับท้องถิ่นมาใช้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนการเกษตร *ประกอบด้วยแผนงานวิจัย*

๑.๑ การเพิ่มขีดความสามารถของเกษตรกรในการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร

๑.๒ การพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๑.๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน

๑.๔ การสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ในการบริหารจัดการภายในกลุ่มและเครือข่าย

๑.๕ การเสริมสร้างบทบาท/ภาวะผู้นำ ให้กับเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑.๖ การส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๒ พัฒนาอาชีพเกษตรกรรมให้มีความยั่งยืน ใช้ฐานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาการต่างๆ อย่างถูกต้องเหมาะสม มีการสร้างระบบเครือข่ายที่เชื่อมโยงกับกระบวนการจัดการผลิตสินค้าเกษตรและการตลาดให้สอดคล้องกับวิถีชนบทขึ้นมาสู่ระดับประเทศ

ประกอบด้วยแผนงานวิจัย

๒.๑ การเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการกระบวนการผลิต สินค้าเกษตรระดับท้องถิ่น

๒.๒ การเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการเครือข่ายการผลิตและการตลาด

๒.๓ การเพิ่มขีดความสามารถการผลิตและใช้ปัจจัยทางการเกษตรของเกษตรกรและชุมชน

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ ๓ เพิ่มขีดความสามารถในการจัดการสินค้าเกษตรเพื่อการแข่งขัน

เป้าประสงค์

พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตด้วยการสร้างความแข็งแกร่งของภาคเกษตร ตั้งแต่กระบวนการผลิตเพื่อการบริโภคภายในประเทศ รวมไปถึงการขาย และการส่งออก ให้เกิดความสมดุลของการเปลี่ยนแปลงทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในลักษณะเป็น small scale development ที่มุ่งการพัฒนาในระดับท้องถิ่นที่ยั่งยืน โดยให้ท้องถิ่นกำหนดทิศทางและเป้าหมายการเติบโตของท้องถิ่นเอง ขณะเดียวกันก็เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

๑. ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย สร้างเสริมองค์ความรู้และการขยายรูปแบบการวิจัยและพัฒนาไปใช้ในการพัฒนาชุมชนการเกษตร เพื่อก่อให้เกิดคุณค่าทางสังคม และก่อให้เกิดผลกระทบทางสร้างสรรค์ในด้านการพัฒนาสังคมเกษตรกร

๒. จำนวนผลงานวิจัยที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจในระดับชุมชน ท้องถิ่น และระดับประเทศ ภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยและเป้าหมายตามยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ ฉบับที่ ๘

กลยุทธ์การวิจัย ๒ กลยุทธ์

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๑ เพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อการแข่งขันและการพึ่งพาตนเอง ขับเคลื่อนการผลิตและบริโภคของประเทศไปสู่การเป็นสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างภูมิคุ้มกันและเตรียมความพร้อมในการรองรับและปรับตัวต่อผลกระทบจากการเข้าสู่บริบทโลกและภูมิภาค รวมถึงประชาคมอาเซียน และสร้างความเชื่อมโยงด้านการค้า การลงทุนกับข้าวเศรษฐกิจ ที่ขยายตัวสูงและประเทศเพื่อนบ้าน สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจจากศักยภาพของที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศ **ประกอบด้วยแผนงานวิจัย**

๑.๑ การเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการกระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาด พืชไร่ พืชสวน ข้าว และสัตว์เศรษฐกิจ เพื่อการแข่งขันภายใต้ตลาดเสรีอย่างยั่งยืน

๑.๒ การพัฒนาการส่งเสริมไม้ดอกไม้ประดับที่มีประสิทธิภาพ

๑.๓ กระบวนการจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว

๑.๔ การเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรในการใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญา

๑.๕ การพัฒนาช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรจากชุมชนสู่ผู้บริโภค

๑.๖ การพัฒนาคุณภาพของผลผลิตพืชไร่ พืชสวน และข้าว

๑.๗ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศัตรูพืช

๑.๘ การสร้างนวัตกรรมและองค์ความรู้เพื่อเพิ่มผลิตภาพทางการเกษตร

๑.๙ การฟื้นฟูและแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติ

๑.๑๐ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๑๑ การพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการบริหารจัดการ

โลจิสติกส์การเกษตรสู่เกษตรกร

กลยุทธ์การวิจัยที่ ๒ พัฒนารฐานการผลิตพืชอาหาร พืชพลังงาน และพืชเศรษฐกิจอื่นๆ สร้างฐานภาคเกษตรให้เข้มแข็ง สามารถผลิตอาหารที่มีคุณภาพเพียงพอสำหรับผู้บริโภคทุกคนภายในประเทศ เป็นฐานการผลิตที่ทำให้เกิดความมั่นคงในอาชีพและรายได้แก่เกษตรกร สร้างความสมดุลในการใช้ผลิตผลการเกษตรเป็นพืชอาหาร พืชพลังงาน และพืชเศรษฐกิจอื่นๆ **ประกอบด้วยแผนงานวิจัย**

๒.๑ การใช้เทคโนโลยีของเกษตรกรในการผลิตพืชปลอดภัยและได้มาตรฐาน

๒.๒ การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ของพืชอาหาร พืชพลังงาน และพืชเศรษฐกิจอื่นๆ

๒.๓ การลดต้นทุนการผลิตพืชอาหาร พืชอุตสาหกรรม และพลังงาน

แนวทางการบริหารจัดการยุทธศาสตร์การวิจัยงานส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ สู่การปฏิบัติ

๑. สร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญและพร้อมเข้าร่วมในการผลักดันยุทธศาสตร์การวิจัยฯ ไปสู่การปฏิบัติ โดยจัดทำแนวทางการสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตรยอมรับ และนำประเด็นการพัฒนาไปจัดทำแผนการวิจัย พร้อมเผยแพร่ให้ภาคีการพัฒนารับรู้

๒. สร้างความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์การวิจัยงานส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ กับนโยบายรัฐบาล และแผนระดับอื่นๆ โดยกำหนดประเด็นการพัฒนาสำคัญภายใต้ยุทธศาสตร์และพันธกิจของงานส่งเสริมการเกษตรอย่างชัดเจน อาทิ สร้างศักยภาพชุมชนการเกษตร ภาคเกษตรเข้มแข็ง เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อบูรณาการประเด็นการพัฒนาสำคัญในแผนพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรภายใต้ยุทธศาสตร์ที่มีความเชื่อมโยงกัน และการจัดสรรงบประมาณตามแนวทางจัดสรรงบประมาณสนับสนุนแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และท้องถิ่น จัดทำเป็นแผนการลงทุนหรือแผนพัฒนาเฉพาะด้านที่ตอบสนองการพัฒนาในหลายมิติ ภายใต้แนวทางการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การวิจัยฯ ผลักดันให้หน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร และภาคีการพัฒนาชุมชน นำประเด็นการพัฒนา พิจารณาประกอบการจัดทำแผนการพัฒนากองทุนระดับภูมิภาคและท้องถิ่น

๓. สร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนแผนของภาคีการพัฒนาต่างๆ โดยนำการวิจัยเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนา การจัดการความรู้เพื่อปรับปรุงองค์กรให้ดีขึ้น มีคุณภาพทั้งด้านโครงสร้างและมีกระบวนการทำงานที่ดี เพื่อให้ระบบขององค์กรกลับมาสร้างคนเป็นรัฐจักรที่ยั่งยืน พร้อมการจัดทำฐานข้อมูลที่ภาคส่วนต่างๆ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เพื่อสร้างช่องทางให้ประชาสังคมมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและร่วมกิจกรรมการพัฒนาได้อย่างทั่วถึง

๔. เพิ่มประสิทธิภาพกลไกรับผิชอบการขับเคลื่อนการวิจัยงานส่งเสริมการเกษตรที่ชัดเจน สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยงานส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ในระดับประเทศ และระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเชื่อมโยงคณะกรรมการระดับกอง/สำนัก/เขต ที่มีอยู่ และการนำยุทธศาสตร์และพันธกิจของงานส่งเสริมการเกษตร มาเป็นกรอบดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม มีจังหวัดเป็นจุดประสานการพัฒนาระดับพื้นที่ เพื่อผลักดันกลไกระดับภูมิภาคและท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยฯ มากขึ้น

๕. ติดตามประเมินผลแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ โดยติดตามความก้าวหน้า การประเมินผลสำเร็จ และผลกระทบของการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตามประเด็นการพัฒนายุทธศาสตร์และผลการพัฒนาในภาพรวม พัฒนากลไกการติดตามประเมินผลตามระบบส่งเสริมการเกษตร เพื่อมุ่งสู่การปฏิบัติในภาพรวม ผลการพัฒนาระดับพื้นที่ และการตรวจสอบของภาคชุมชนการเกษตรให้เข้มแข็ง ตลอดจนการสนับสนุนให้องค์กรเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร รวมกลุ่มติดตามความก้าวหน้า ตรวจสอบความโปร่งใสและความสำเร็จของโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายในทุกๆ ระดับ ทั้งฐานข้อมูลระดับภาพรวมและระดับพื้นที่

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๕๔. แนะนำกรมส่งเสริมการเกษตร. แหล่งที่มา : www.doe.go.th.

๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๔

คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. ๒๕๕๓. ร่างนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๙) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ : กรุงเทพฯ.

สถาบันคลังสมองของชาติ. ๒๕๕๔. ภาพอนาคตประเทศไทย ๒๕๖๒ : สังคมสะอาด ฉลาด และสามารถแข่งขันได้ สังคมสันติสุขด้วยพลังแห่งการเรียนรู้ วาดฝันสร้างสรรค์ประเทศไทย. เอกสารประมวลผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง“ออกแบบประเทศไทย ๒๕๖๒ หลังวิกฤตเศรษฐกิจโลก” วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ - ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ณ โรงแรมโรสการ์เด็น ริเวอร์ไซด์ สวนสามพราน จังหวัดนครปฐม. มูลนิธิส่งเสริมทบวงมหาวิทยาลัย ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพฯ

สำนักงานคณะกรรมการแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ๒๕๕๔. (ร่าง)แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) เอกสารประกอบการประชุมประจำปี ๒๕๕๔ แผนฯ ๑๑ ...สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน วันพฤหัสบดีที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

กรมส่งเสริมการเกษตร

2143/1 ถนน พหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900